

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 33Dz/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9623200489
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Babiaková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9623200489.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Babiakovej a sudcov JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci disciplinárne obvineného: J.. J. Q., sudca V. T. T. I., nar. X. V. XXXX, bytom I. XX, XXX XX P., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vedenej pred Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 32D/16/2023; konajúc o oznámení sudcu JUDr. Michala Matulníka, PhD. zo dňa 18. decembra 2023 o možných dôvodoch jeho vylúčenia z disciplinárneho konania vedeného na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 32D/16/2023, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19. decembra 2023 takto

rozhodol:

Sudca Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky JUDr. Michal Matulník, PhD., je vylúčený podľa § 32 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 4 a § 24 ods. 2 zákona č. 432/2021 Z. z. (disciplinárneho súdneho poriadku) z vykonávania úkonov v disciplinárnej veci vedenej na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 32D/16/2023.

odôvodnenie:

1. Dňa 15. decembra 2023 bol Najvyššiemu správnomu súdu Slovenskej republiky doručený disciplinárny návrh Sudcovskej rady V. T. T. I. a predsedu V. T. T. I. proti disciplinárne obvinenému J.. J. Q., sudcovi V. T. T. I., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o sudcoch“), o ktorom je na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) vedené konanie pod sp. zn. 32D/16/2023.

2. Dňa 18. decembra 2023 bolo najvyššiemu správnomu súdu doručené oznámenie sudcu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (ďalej ako „sudca Matulník“) zo dňa 18. decembra 2023 o možných dôvodoch jeho vylúčenia z disciplinárneho konania sp. zn. 32D/16/2023. Sudca Matulník v oznámení uviedol, že jedným z navrhovateľov v predmetnej veci je sudcovská rada, pričom v čase podávania návrhu táto mala šesť členov, z ktorých jedným bola J.. E. M.. J.. M.Ú. má sudca poznať približne 3 roky, keď pred nástupom do funkcie sudcu ju ako advokát zastupoval v disciplinárnom konaní. Mal sa medzi nimi vytvoriť „vzťah priateľský a blízky, postavený na báze vzájomnej dôvery a rešpektu“. Doplnil, že v súčasnosti s J.. M. nie je v kontakte a nie je mu známa ani miera jej participácie na príprave disciplinárneho návrhu. Poukázal na to, že najvyšší správny súd ho už v minulosti vylúčil z konania a rozhodovania vo veci sp. zn. 32Dz/10/2022, ktorej predmetom bolo prejednanie námietky zaujatosti podanej J.. M.L. v jej disciplinárnej veci. Na záver zhrnul, že nemá pomer k prejednávanej veci ani k disciplinárne obvinenému a zo subjektívneho hľadiska sa necíti byť ani zaujatý voči disciplinárnemu navrhovateľovi - sudcovskej rade V. T..

3. Najvyšší správny súd oznámené dôvody preskúmal v trojčlennom senáte (§ 24 ods. 2 DSP). Z dôvodu dlhodobu plánovanej dovolenky člena senátu 33D prof. JUDr. Petra Potáscha, PhD., toho v konaní a rozhodovaní zastúpil sudca Mgr. Michal Novotný v súlade s Prílohou č. I Rozvrhu práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2023 v znení opatrení 1 až 14.

4. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý sa podľa § 4 DSP použije aj v disciplinárnom konaní, je z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vylúčený okrem iného sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k (okrem iného) osobám, ktorých sa úkon priamo týka. Pomerom sudcu k osobám uvedeným v cit. ustanovení sa rozumie jeho vzťah k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať pochybnosti o nezáujatosti sudcu. Za takýto vzťah treba považovať najmä príbuzenský a rodinný pomer, no okrem toho môže ísť aj o priateľstvo. Pri posudzovaní, či tento pomer zakladá alebo nezakladá pochybnosti o nezáujatosti, nie je rozhodujúce subjektívne presvedčenie sudcu. Podstatné je, či oznámené skutočnosti sú objektívne spôsobilé takéto pochybnosti vyvolať.

5. Neustrannosť sudcu teda treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska neustrannosti, t.j. osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípadu, a z objektívneho hľadiska neustrannosti, t.j. či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska neustrannosti sa neustrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (Piersack v. Belgicko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 1. októbra 1982).

6. Zohľadniac subjektívne hľadisko neustrannosti sudcu, z podania sudcu Matulníka vyplýva, že sa v predmetnej veci necíti byť osobne zaujatý.

7. Zaujatosť konkrétneho sudcu v prejednávanej veci však musí vyplývať aj z objektívnych okolností podmieňujúcich jeho vzťah, v tomto prípade, k účastníkom tohto konania. K záveru o tom, že sudca je vylúčený, nie je potrebné, aby bolo preukázané, že je zaujatý. Na vylúčenie sudcu postačuje, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k účastníkom, pochybnosti o jeho nezáujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností (tzv. teória zdania). Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k účastníkom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranné.

8. Z oznámenia sudcu JUDr. Matulníka je zrejmé, že jeho vzťah k členke Sudcovskej rady V. T. T., J. M., presiahol hranicu bežných profesionálnych kontaktov dvoch príslušníkov právnickej profesie, keďže tento sám sudca Matulník označil za „priateľský a blízky“ a postavený na báze „dôvery“.

9. Existencia takéhoto bližšieho osobného vzťahu k disciplinárnemu navrhovateľovi môže mať za následok, že sudca si na základe svojich doterajších poznatkov už vytvoril určitý (kladný alebo záporný) názor na jeho úsudky a dôveruje im. Tento názor môže - hoci aj podvedome - negatívne ovplyvňovať schopnosť sudcu posudzovať skutok, ktorý je predmetom disciplinárneho konania, výlučne na základe procesného materiálu získaného počas konania (obdobne napr. rozhodnutie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 31Dz/6/2022 a sp. zn. 31Dz/27/2022) Tento vplyv blízkeho priateľského vzťahu, navyše založený na hlbokom cite ako dôvera, je pritom zrejmy každému priemernému človeku, v dôsledku čoho takýto pomer môže objektívne vyvolať pochybnosti o tom, či sudca o návrhu disciplinárneho navrhovateľa rozhodne nezáujato. Takto definovaný priateľský vzťah postavený na dôvere medzi sudcom a disciplinárnym navrhovateľom, preto podľa najvyššieho správneho súdu zakladá dôvod vylúčenia sudcu z rozhodovania.

10. Vzhľadom na to, že J. M. nie je sama disciplinárnou navrhovateľkou, najvyšší správny súd posudzoval, či aj priateľský vzťah sudcu k členovi kolektívneho orgánu, ktorý je navrhovateľom, možno považovať za vyššie identifikovaný dôvod vylúčenia. Najvyšší správny súd považoval za relevantné, že J. M. Ā. preukázateľne hlasovala za podanie predmetného disciplinárneho návrhu (viď Zápisnica zo zasadnutia Sudcovskej rady V. T. T. zo dňa, bod 5, Uznesenie č. 111/2023, získané z verejne dostupnej stránky V. T. T. - X.:./..V..T./) a toto vyhodnotil ako jasné vyjadrenie jej názoru na prejednanú disciplinárnu vec. Tento jej názor, hoci ako len členky kolektívneho orgánu v pozícii disciplinárneho navrhovateľa, môže kvôli dôvere, ktorý k nej podľa vlastného prejavu chová, ovplyvňovať schopnosť sudcu Matulníka s dostatočným odstupom posudzovať skutok, ktorý je predmetom disciplinárneho konania. Z toho dôvodu podľa najvyššieho správneho súdu aj v tejto veci posudzovaný priateľský vzťah postavený na dôvere medzi sudcom a členom kolektívneho orgánu v pozícii disciplinárneho navrhovateľa zakladá dôvod vylúčenia sudcu z rozhodovania.

11. Najvyšší správny súd sa zaoberal aj tým, že sudca Matulník uviedol, že s J. M. v súčasnosti nie je v kontakte. Keďže nešpecifikoval, kedy boli naposledy v kontakte, ale svoj vzťah k nej napriek tomu naďalej definoval ako intenzívny - priateľský a postavený na báze dôvery, túto skutočnosť nevyhodnotil najvyšší správny súd ako relevantnú pre prípadnú zmenu záveru o dôvodoch jeho vylúčenia.

12. Na základe vyššie uvedených dôvodov preto dospel najvyšší správny súd k záveru, že skutočnosti uvedené v podanom oznámení môžu zakladáť pochybnosti o nezáujatosti a neustrannosti sudcu Matulníka pri rozhodovaní vo veci vedenej na najvyššom správnom súde pod sp. zn. 32D/16/2023 z objektívneho hľadiska. Preto najvyšší správny súd sudcu Matulníka vylúčil z vykonávania úkonov a rozhodovania vo veci sp. zn. 32D/16/2023.

13. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.